

D'an 22 a viz Mezheven

- E 94, e Roma, merzherenti sant Flavius Klemez. Barnet e voe d'ar marv war intrudu an impalaer Domitianus e genderv dindan gehuz andoueouriezh dre ma azeule ar C'hrist nemetken.
- Da vare an impalaer Adrianus pe kentoc'h Antonin, war-dro 140, en Armenia, Dek mil merzher menez Ararat bet kroastaget, anezho soudarded gonezet d'ar feiz en o fenn sant Akaz. Kehelet e vezont en iliz Kroazon lec'h ma weler ur stern aoter o tiskouez o merzherenti.
- E 431, sant Paolin Nola, eskob Nola en Italia, barzh latinek. Ganet e Bourdel e 353 diwar un tiegezh senedourion roman eus ar re binvidikañ en em gavas Meropius Pontius Paulinus gouarnour rannbarzh Campania d'e bemp bloaz war'n ugent. Dimeziñ a reas gant ur gristenez spagnolat anvet Tereza a c'hanas ur bugel a golljont ur sizhunvezh goude e c'hanedigezh. Diwar-se en em droas Paolin davet ar feiz kristen. Badezet e voe e 390 ha beleget e 394. Gant e wreg e tivizas pleustriñ alioù an Aviel. Gwerzhañ a rejont e gounid ar beorion o domanioù e Spagn, e Gallia, hag en Italia evit ober o annez e Nola e kichen bez sant Felis. Eno e savjont ur brientiliz meurdezus hag un ospital evit ar bric'hirined hag ur gouent. E 409 en em lezas da vezañ anvet eskob Nola hag e veilhaas gant evezh war e feizidi gwallhejet gant aloubadegoù ar c'hGoted goude dizalbad Roma. Mignon e oa d'ar sent Varzhin, Ambroaz, Eosten, Sulpis Sever, Aman Roazhon, d'an impalaer Teodoz, d'ar pab Anastaz. Miret eo bet barzhonegoù ha lizhiri ma a ra anezhañ unan eus ar wellañ barzhed kristen latin.
- E 1272, ar gwenvidig Inosant III, pab eus Urzh ar Brezegennerion. Goude bezañ kelennet an doueoniezh e Pariz e voe anvet, en desped dezhañ, eskob Lyon lec'h ma voe habaskaer war un dro gant sant Bonaventura er senez a bledas gant an unaniezh etre al Latined hag ar C'Hresianed. Diuzet da bab e varvas pemp miz goude.
- E 1535, ar sent John Ficher, eskob Rochester, ha Tomaz Mor, tad a diegezh, kañseller roue Bro-Saoz, merzheriet o daou e London dre ma enebjont ouzh ar roue Herri VIII a-zivout e dorr-dimeziñ ha dreistbeli speredel ar pab. Hag int henlennegerion, mignoned Erasmus hag Holbein, e lakjont o c'halonegezh laouen, lemmded o speredoù ha lealded o emskiantoù e servij enor ar gurunenn hag unvaniezh an Iliz, betek skuilhañ o gwad.
- En Enezenn-Vreizh, war-dro 303, sant Alban, kentañ merzher ar Vretoned. Ganet eo e dibenn an IIIde kantved e Verulam, e-kichen London, en un tiegezh gouvriaded pagan. Ne oa ket badezet c'hoazh pa wiskas dilhad ar beleg sant Amfibal evit bezañ harzet en e-lec'h ha lakaet d'ar marv da vare an heskinadegoù roman.
- E Breizh, er VIvet kantved, sant Aaran, penitiour war enezenn Sezambr (Canalchius), e-tal da Aled.
- Er VIIvet kantved, nepell diouzh Sant-Kalez (Saint-Calais) er Maen (Maine) e Bro-C'hall, santez Zerod, penitiourez, keneilez santez Ozvan.
- En Iwerzhon, e 964, sant Kronvael (Iw. Crunmaol), manac'h e Clúain Ioráird, marvet beuzet.

D'an 23 a viz Mezheven

- War-dro 256, e Roma, merzherenti santez Paola, gant he c'heneilezed ar sent Agripina, Bassa hag Agathonika.
- Er IVre kantved, da vare Diocletianus, Merzherion Santel Nikomedia e Bitinia, kristenion niverus a zegemerar ar verzhereinti gant kalonegezh goude bezañ klasket repu er menezioù hag er grec'hier.
- E 679, e Bro-Saoz, santez Ethelred pe Ediltrud (Ediltrud, Eldrud, Elflez, Gl. Éthelrède, Etheldrède, Sz. Audrey pe Aethelthryth, Br. Gwentrog), abadez Eli (Enly). Merc'h Anna, roue Angled ar Reter, c'hoar santez Sexburga, santez Wilburga, sant Erconwald, eskob London, hanter-c'hoar santez Sebrida ha moereb-gozh santez Warburga. Dimezet div wezh a-raok resev gouel ar manac'hez eus daouarn sant Wilfrid, en abati en doa diazezet war enez Eli. Deuet da vezañ abadez e renas gwerc'hez niverus evel ur vamm dre he c'homzoù hag he skouerioù.
- E Breizh, e 895, merzherenti sant Bili, eskob Gwened bet lazhet gant an Normaned e Pladren e-

kichen Gregam lec'h m'en doa savet ur minic'hi.

- En Iwerzhon, er Vvet kantved, sant Mochaoui, penitiour ha da c'houde abad.

D'ar 24 a viz Mezheven

- Gouel Ginivelezh sant Yann Vadezour. C'hwec'h miz a-raok Nedeleg, gouel kumun gant an ilizoù bizantat a veze lidet endeo da vare sant Eosten. Bugel ar c'hrataenn, deuet goude hir amzer, e lammas Yann e kof e vamm Elizabed pa voe gweladennet gant he c'heniterv Mari, hag e c'hanedigezh a gemennas hini ar C'Hrist Jezuz a c'hoarvezas c'hwec'h miz goude. Douget gant al levezon e kanas e dad Zakaria ar Benedictus o reiñ meuleudi da fealded Doue hag o tiouganañ war c'halvedigezh an Diaraoger. Skediñ a reas kement ar rad ennañ ma tisklerias ar Salver e-unan diwar e benn "ne oa savet e-touez mibion ar vaouez brasoc'h den eget Yann-Vadezour." (Lk 7,28)

- E 843, merzherenti sant Konarzh, eskob Naoned a vo lidet d'ar 25.

- E Breizh, sant Tudel (Gg. Utel), penitiour e Maoron.

- E Kembre, e 660, ganedigezh en neñvoù santez Gwenfred pe Gwenvrewi, abadez. Ganet e Flintshire, e oa merc'h Trevith (pe Tyfid), kuzulier roue Kembreiz. Desavet er feiz hag aliet gant he eontr sant Beuno e vennas en em ouestlañ d'ar C'hrist er werc'hted. C'hoantaet e voe avat gant an tiern Karadog eus Hawarden. O tennañ e vad eus ezveziadur he zud e teuas d'he c'haout en he zi. Homañ a dec'has betek an iliz lec'h m'edo he zud hag e voe tizhet gant Karadog dallet gant ar fulor he dibennas raktal. Beuno a dostaas he fenn diouzh he c'horf hag e teuas en-dro d'ar vuhez. Ur feunteun a strinkas lec'h ma oa kouezhet he fenn. Goude marv sant Beuno e wiskas ar ouel en ur manati diazezet gant he zad hag e savas hi d'he zro manati Gwytherin en Denbighshire.

- E Kernev-Veur, santez Sennin pe Sennan, leanez.

- E Kernev-Veur, sant Germog, tiern.

- E 775, merzherenti sant Revael (Iw. Romaol, Lt. Romuldus, Gg. Rombaud), Iwerzhonad, eskob Mechelen e Flandrez. Mont a reas da birc'hrinañ da Roma lec'h ma voe eskobet ha kaset davet broioù an hanternoz, eno e kenlabouras gant sant Wilibrord pergen er Brabant. Lazhet e voe gant tud m'en doa klasket reizhañ o buhezegezh.

D'ar 25 a viz Mezheven

- E 291 pe 303, e Breizh-Veur, merzherenti sant Amfibal, beleg misioner a gemennas ar feiz da sant Alban.

- War-dro 463, sant Prosper Akwitania, manac'h e Marsilha ha da c'houde e Roma, doueonour. Goude bezañ studiet a-zoare al lennegezh hag ar brederouriezh e renas gant e wreg ur vuhez eeun ha kuzh. Duet da vezañ manac'h e Marsilha e tifennas enep ar belajidi kelennadurezh sant Eosten hag e voe sekretour ar pab sant Leon Veur.

- E 725, merzherenti sant Emilian pe Milan (Lt. Emilianus, Gg. Emilien), eskob Naoned, aet da benitiour e-kichen Augustodunum - hiziv Autun - lec'h ma varvas en ur argad gant Sarazined.

- E Breizh, sant Alar, Patrom ar c'hezeg. N'ouzer netra diwar e benn : moarvat eo ur sant eus ar c'hantvedoù kentañ en deus kristenaet gouloc'hioù pagan (an dour, an tan, ar c'hezeg) a gaver stag ouzh e gehelerezh, mesket ma'z eo bet gant sant Eloa.

- E 843, sant Konarzh 16, eskob Naoned ha merzher, "Tad Naonediz ha merzher", lazhet e-ser e geneiled gant an Normaned p'edo o tistagañ Sursum corda, "Savomp hor c'halonoù", e-kreiz an oferenn santel.

- E Breizh, sant Salaün III, roue Breizh war-lerc'h e genderv Erispoe, merzheriet e 874 er Merzher Gwened, pe e Plelann-Porc'hoed. War-dro 860 e voe c'hoazh gourdrouzet Breizh gant argadennoù ar Vikinged kement a ma vennas menec'h Redon klask repu pelloc'h en douaroù. Evito e savas war-dro 860 un abati nepell diouzh Plelann-Porc'hoed, e Skirioù-Masen, hag e lakaas da zont relegoù sant Maksen eus ar Poatev hag e savas ivez abati nevez Sant-Salver Plelann-Porc'hoed.

- D'an hevelep deiz, sant Gwigo (Gg. Wigon pe Guignon), mab ar roue Salaün III, lazhet e 874.

- E Breizh, santez Bizher, mamm a diegezh, patromez parrez an Treoù-Leon.

- E Breizh an hanternoz (Bro-Skos), er VIvet kantved, sant Moluan pe Molvan (Lt Molvanus; anvet c'hoazh Molua, Molluog, Murlach, Lugaidh, pe Luan), abad brezhon. Mab un uheliad e voe stummet war ar vuhez manac'h gant sant Brendan e Bangor en Iwerzhon. Sevel a reas e Bro-Skos a hiziv manati enez Lios Mór ha manatioù all e-leizh hag e varvas e Rossmarkie.

D'ar 26 a viz Mezheven

- Er IVre kantved, e Roma, merzherenti ar sent Yann ha Paol. Hervez an hengoun e oa Yann me-lestrour Konstañsia, merc'h Constantin, ha Paol, e vreur, mestr he servijerion. Daoust ma'z eo merket e ouel d'ar 24 e vo lidet d'ar 25 abalamour da ouel Ginivelezh sant Yann-Vadezour. Dilezel a rejont o c'hargoù el lez pa bignas Juluan an Diansavour war ar gador-veur. Hemañ goude bezañ klasket en aner o lakaat da zistreiñ a zivizas o lakaat da vezañ dibennet dre guzh en e liorzha evit mirout ouzh un emsavadeg hag a embannas e oant bet harluet. Meneget e vezont e kanon roman an oferenn. Ur brientiliz a zo gouestlet dezho war an dorgenn Caelius.
- Er IVre kantved, merzherenti santez Pezhen (Lt. Pecina, Pisenna; Gl. : Pitère, Piterre, Pithère, Pexine pe Pazanne), gwerc'hez. Da vare heskinadeg Diocletianus he dije tec'het eus Bro-Spagn ha bevet gant santez Macrina hag he c'hoar santez Colomba e-kichen Niort e Bro-bPoatev ha da c'houde e Magné lec'h ma voent merzheriet.
- E 515, sant Masen pe Maksen (Gl Maixent), abad Agd er Poatev. Ganet en Agd e Bro-ar-Yezh-Og e voe diskibl sant Sever hag ez eas betek ar manati renet gant sant Agapit a gemeras diwezhatoc'h e anv. E Breizh en deus roet e anv da barrez Skirioù-Masen (Maxent) e Porc'hoed Sant-Maloù, lec'h ma voe degaset e relegoù war intrudu ar roue sant Salaün III.
- War-dro 507, sant Agapid (Lt. Agapitus, Bagapitus ; Gl. Agapit), abad Sant-Hiler Poitiers goude sant Teomast. Badeziñ a reas sant Masen. Diazezañ a reas un abati e koadeg Vauclair deuet da vezañ abati Sant-Maksen.
- War-dro 677, sant Babolen (Lt Babolenus, Gl. Babolein), abad, manac'h e Luxovium da vare sant Koulman. Bez' e voe abad kentañ abati Saint-Pierre-du-Fossé a zeuas da vezañ Saint-Maur-des-Fossés nepell diouzh Pariz. Gant skoazell sant Fursa hag eskibion Pariz Audebet ha Landry e savas meur a iliz hag a ospital.
- E 1975 e Roma, sant Josémaria Escriva de Balaguer, beleg spagnolat diazezour an Opus Dei ha Kevredigezh beleion ar Groaz Santel gant ar pal da herouezañ ar santelezh pep hini hervez e stad vuhez.
- E Breizh, er VII vet kantved, sant Maeldreg, eskob Gwened.
- E Breizh c'hoazh, e 1177, sant Ruod pe Rozaot (Lt. Rotaldus, Gl. Rouaud), eskob Gwened. Hag eñ sisterkiad deuet eus Cîteaux, e teuas da Vreizh en abati nevez Bear e Bro-Dreger, bez' e voe kentañ abad Lanvaos e Bro-Wened e 1138 hag eskob e 1143.
- E 1668, an Tad Visant Meur (Vincent de Meur), beleg breizhat, diazezour Kloerdi ar misionoù diavaez e Pariz. Genidik eus Tonkedeg e Bro-Dreger, e voe un den a bedenn, un doueoniour desket bras hag ur speredelour gwirion. Prezeget en deus ur mision gant an Tad Maner e Tonkedeg hag e c'hoarvezas meur a vurzhud en e gerz.
- E 1794, e Cambrai e Bro-C'hall e-doug an Dispac'h, merzherenti ar wenvidigezh Mari-Tereza Fantou, leanez eus Breuriezh Leanezed ar Garitez, genidik eus Minieg-Morvan e Bro-Zol, a voe dibennet gant teir leanez all.
- En Iwerzhon, er VIvet kantved, sant Laezhan (Iw. Lachtán), den a bedenn.
- Er VIII vet kantved, sant Korbikan, penitiour iwerzhonat er Broioù-Izel.